

APARE SAPTAMANAL
SUB DIRECTIONEA D-LOR
D. L. Stăhiescu și C. M. Turcu

Abonament 120 lei la sata
anual 150 „ „ oraș
200 „ „ instituții

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Apelor Minerale No. 8

Avântul

Vacanța reculegerii...

Nu știu dacă a-ți mai întâmpinat alte sărbători, cu mai mult amar în suflet, ca sărbătorile anului acestuia. Căci dacă odinioară, Statul, primea din plin loviturile care difuzate parcă se repercutau și asupra contribuabilului, cetățeanul de astăzi, a devenit un fel de tobă, în care bat sarabanda mizeriei, ciocanele panicei economice generale. Bietul Stat Român de mult nu mai poate face față, împrejurărilor. Gospodări cum știm, am ajuns pe malul falimentului și sinceritatea puțin oficială a d-lui I. Cămărășescu la recenta conferință a grâului, ne-a arătat prăpastia către care mergem Calicia noastră, a căzut și într-un timp nenorocit, în starea economică a întregii Europe (criză de supra producție în Statele industriale, criza de capitaluri în statele agricole, dumping-ul rusesc, pool-ul canadian, ială titluri de capitale, care înseamnă tot atâtea acte ale dramei economice europene, Bietul contribuabil dela noi, deci nu plătește numai gloaba prostiei și hoției; laolaltă, dar și coincidența crizei... economice, mondiale și naționale.

Toate relele generale, s-au abătut pe capul cetățeanului ca proiectate de un uriaș reflector: biruri grele, reduceri de salarii, viața scumpă, și câte vor mai ieși la iveală Industria și comerțul agonizează; agricultorul va lăsa în primăvară ogoarele pârloage, peste tot o jale și o atmosferă mocnită; prestitoare de rele. Pe bună dreptate, gazetarul emerit care e Cezar Petrescu, se întreabă în „Curentul”, dacă tăcerea aceastei neliniștitoare în peisagiul polar, nu evocă iarna, teribila iarnă din 1907.

O tristețe de moarte, care se citește până și pe figurile trecătorilor, o desnadejde, plutește în aerul ajunului de sărbători.

Să disperăm? Hotărât, nu! Vorbele de îmbărbătare ale profesorului Iorga, care au răsunat săptămânile trecute în parlament, trebuiesc repetate acum mai apăsător ca totdeauna. Avem, totuși o calitate: răbdarea nemăsurată. Ne vom aghăța de acest colac de salvare timpurile bune, vor trebui să vină cândva Până atunci călăuzească-ne destinul salvator și optimismul cald, să ne inunde sufletele. Să avem în suflete măcar atât entuziasm cât clocește naiv și nestăvilit, în privirile copiilor noștri. Și în ajunul Sărbătorilor pruncului Isus, înlărească-ne măcar cu vintele Salvatorului omeniei: „Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți întoarce și nu veți face ca și copilașii, cu nici un chip nu veți intra în împărăția cerurilor!”

La răspântie de drumuri la care ne găsim, pacea sfântă a sărbătorilor să stăpâniască sufletele tuturor, iar vacanța această, să fie vacanța reculegerii.

VICTOR ANDREI

Citiți și răspândiți

Ziarul Avântul

DE SFINTELE SĂRBĂTORI

ale Crăciunului și de Anul Nou,

ziarul „Avântul” urează cititorilor și abonaților săi „Multi ani fericiți”.

LA O RĂSCRUCE

Istoricul partid liberal se află, azi, la o răscruce a vieții lui politice. Pentru a doua oară în interval de câțiva ani, întâi moartea celui mai strălucit exemplar de voință și dominațiune, din căți bărbați de stat a avut Țara românească: Ion I. C. Brăteanu; și acum moartea celuiilalt — a fratelui: moartea lui Vintilă Brătianu.

Vintilă Brătianu primise moștenire conducerea unui vechiu și granitic partid, în nște vremuri de radicală prefacere și de totală reînnoire a concepțiilor socio-politice. El era reprezentantul tipic al generației care dispăre. Și totuși, trebuia să conducă și să țină frânele unei generații noi.

De o parte, deci, un fanatic apărător al unor ideologii născute pentru anumite vremuri, un patriot rigid și tenace, închinat naționalismului

excesiv și tradiției, de alta — ritmul vieții moderne, care se vrea mereu reînnoită și mereu în perpetuă adaptare cu condițiunile de dezvoltare și progres.

Aici stă mobilul neînțelegerii — nodul gordian care a fost cauza permanentă, a discordiei dintre partidul liberal și Țară, în ultimul deceniu: lupta ce s'a dat, mereu, între energia novatoare a unei țări noi, cu o populație eterogenă și cu năzuinți năprasnice, pulsând de viață și de ritmul nou, contemporan, și între inerția mediativă, de răzăs, dornică într-o menținere a unei vieți tihnite în care și-a irosit cel puțin o jumătate din anii existenței.

Cu moartea lui Vintilă Brătianu, dispăre principiul vital al unei concepții; nu reia, ci numai devenită inactuală, cu toată truda lui de bună cre-

dință, cu toată sinceritatea lui de bun român și cu tot sbuciumul lui uriaș de a o impune vremii.

Și partidul liberal a fost zid în jurul acestei drame.

Deaceia, zicem, partidul liberal se află, azi, la o răscruce a ideologiei lui, după cum, mai anii trecuți, s'a aflat la o răscruce a formidabilului său prestigiu de arbitru al vieții politice.

Va ști partidul liberal să se integreze în spiritul și ritmul nou al vieții, ce pulsează în trupul României Mari?

Va trebui, totuși. Altfel riscă să-și mănânce — ca un rac, măruntaele — toată gloria, tot trecutul și toată faima de mare partid care a patronat marile evenimente din cartea de glorie a Neamului.

CONSTANTIN TURCU

BILANȚ SĂPTĂMÂNAL

După 52 de bilanțuri săplă mânăle, acum când un an ră-mâne în umbra trecutului și alul bate la poarta vremii, să facem o odonare.

1930 = 1 + 9 + 3 + 0 = 13 Cifra, pentru mulți fatală.

Pe globul pământesc: zeci de vulcani în erupție, cu mil de vieți strânse; zeci de inundații catastro-fale, cu mii de vieți luate de valurile fără de milă; mii de falimente, crachuri de bănci, de societăți, mari și mici, cu mii și mii de vieți lăsate în voia soartei, la sânul gol și flământând al sărăciei, al desnadejdei penulimul pas spre drumul celor ve-nic liniștiți, acolo, unde nu-i nici durere nici întristare.

În țară — văzut bilanțul nu-mai cu ochiul stâng: mari evenimente cu oameni mărunți, evenimente mici cu oameni mari. Văzut bilanțul cu ochiul stâng și cu ochiul drept: un rege mi-

litel (de statură) a căzut jos de pe tron și altul — mare — orind să-l ridice, din fugă, a trântit trei oameni depe trei scaune mari dar subrede și... marele și iste-tul prinț a ajuns. El pe cuve-ntu-i tron regal.

Șezi Majestate acolo, căci scaunul acela, fusese făcut pen-tru Tine!

Inchizând ochii amândouă bilan-țului nostru se întuneacă și în locul lui apar 52 de săptămâni — negre —. Mii și mii de func-tionari, cu lefurile știrbite și neprimite; mii și mii de comer-cianți cu obloanele prăvăliilor trase în jos, poate pentru tot-

deauna; mii și mii și mii de profesioniști liberi, veșnic liberi; mii și mii de șomeri flământzi și triști, sule de mii de glasuri strigă și cer: vrem pâine! 52 de săptămâni negre, bilanț în-săpământător de dure-os.

La noi, în orășelul nostru: sute de funcționari cu coatele rupte; sute de comercianți zgri-buliți în ușa prăvăliilor goale; zeci de profesioniști liberi, în-gânduroși, privesc spre lanțul trist al șomerilor flământzi — șomeri — șomeri...

Adunarea celor 52 de bilan-țuri săptămânale — e prea mare obosește, îți lăcrămiează ochii și ochii doar ne trebuie pentru bi-lanțul lui 1931. În care trebuie — trebuie să ne punem toată-nă-dejdea binelui și al norocului.

1931 = 1 + 9 + 3 + 1 = 14 In-doi-tul lui 7 — cifra aducătoare de noroc.

C. GH.

Cețiți în pag. III-a

Articole consacrate împlinirii a trei ani de activitate a ziarului nostru.

Solidaritatea cetățenilor

în chestia apărării orașului de inundații

Oricâtă bunăvoință ar avea autoritățile să fericască un oraș, un județ, o țară, dar sforțările pornite din mînca și inima conducătorilor nu pot ajunge la bun rezultat, dacă cetățenii sunt nepăsători, așteptând totul deagata.

Vorbesc de căzul când autoritățile sunt înțeleghătoare și binevoitoare, ceia e la noi se întâmplă destul de rar. În schimb găsești destulă venitate și destule pretenții, ca să mai rămână loc și pentru o solitudine binevoitoare pentru suferințele mulțimei. Vorba d-lui avocat I. Matasă la consfătuirea de Duminică trecută: „Suntem o țară de orientali, de aceia merg treburile așa... Numai prin stăruința și unirea cetățenilor vom eși din acest impas...”

Ne trebuie o complectă schimbare a moravurilor, o mai adâncă cultură, o mai bună pregătire și alegere a celor ce vor să aibă rolul de conducători. Chiar atunci, și mult e până atunci! e nevoie de unirea cetățenilor, de solidaritatea lor în susținerea intereselor și nevoilor lor: „Copilul până nu țipă, mama nu-l ia în seamă”. Deaceia cred că e bine să se întărească cetățenii, spre a-și arăta nevoile și îndreptarea relor, susținându-se unii pe alții, în interesele lor comune. În acest chip, altfel sunt prețuite și ascultate nevoile lor; iar autoritățile nu trebuie să vadă în această un rău, un interes meschin de partid sau personal. Oare în vremurile de azi, votul universal aruncă la suprafață

numai elementele meritoase și pricepute în conducere ca să nu fie nevoie de a fi puțin corectate?

Se cunosc aerele și ifosele ce iau pomanagii partidelor impuse în situații nemeritate

Venind cu vorba la orașul nostru, câte nevoi nu are, câte lipsuri? Dar nimeni nu va nega înțeleptatea apărării lui de apă și de foc! Ori câte sacrificii bănești și stăruințe s'ar cere pentru aceasta, trebuiesc făcute! Ori care cetățean, fie expus sau chiar de n'ar fi de loc amenințat de acest pericol, tot ar fi trebuit să sacrifice ceva pentru apărarea orașului. Căci nu cred că ar lăsa nepăsători pe unii cetățeni care-și au locuințele asigurate în părțile mai înalte ale orașului! Nu cred că-i lasă impasibili suferințele celor ce s'au svârcolit în apă și nămol, lângă Bistrița și Cujeștii, în părțile inundabile!

Cine n'are nevoie și nu se bucură de apropierea gării de centrul orașului? Cine nu ține la cel mai frumos bulevard, care unește gara cu centrul orașului? Cine nu prețuește întinderea orașului, nu numai în lungime dar și în lățime spre Bistrița și Cujeștii, care trebuiesc indiguite.

E de mirat că s'a întârziat atât cu facerea acestor lucrări? S'au ținut și se vor mai ține consfătuiri, fie pentru ajutorarea celor sinistrați, fie pentru găsirea mijloacelor de apărare. Toți cetățenii sunt datori să vină, ca să se vadă solidaritatea lor într-o chestiune așa de însemnată.

Căci vorba psalmistului: „scăparea noastră prin voi cetățeni”, mai ales în vremurile de criză morală și financiară de azi...

N. Pascu profesor

21 Dec. 1930

Spre o nouă eră

Vremurile mai puternice de cât oamenii, înving se răzbuună. Tembelismul are miopia unor generațiuni care n'au cunoscut răul, ci ne-au lăsat, drept moștenire, aproape toate problemele sociale, care încă de multă vreme așteptau pe cineva să se ocupe de ele.

„Și astfel îngrămădite astăzi într-un uriaș cazan, care e societatea noastră, păcatele de eri și de astăzi, înfrățite, dospesc și se umflă și amenință să reverse, să cuprindă, să lase părjoii în urma lor.

Am înaintea ochilor chipurile galbene ale șomerilor, adunați la întrunire, produse ale unei industrii parazite, cari au atras, de la plug, atâția feciori din sate, pentru a-i arunca apoi pe străzi și în piețe, când gaterul a incremenit și porțile fabricii s'au închis.

Adaug la ei atâția sinistrați, pe chipul cărora se citește și astăzi spaima, produsul tembelismului de eri și de astăzi cari n'au socotit că prima nevoie în acest oraș era apărarea lui împotriva valurilor, după ce cu îndrăzneală l'au așezat în calea lor.

Am înaintea ochiilor mei pe atâția tineri de ambele sexe, tineri zeloși și dornici de muncă și viață, rupți din vatra satorlor, din lumina soarelui, pentru a li se oferi funcții și catedre la oraș, după multe nopți de învățătură, ca să fie lăsați apoi în voia soartei, când Statul a pus lacăte la cassa școlă de bani, ori când, a ajuns la marea înțelepciune că economiile trebuiesc făcute, începând, mai ales, cu școala și cu micii slujbași!

Proletari manuali, cari n'au avut până acum conducători, de acum îi veți avea!

Intellectualul nu va mai privi la voi cu disprețul de odinioară, dinpotrivă va vedea în voi frați de suferință, dar și de luptă.

O nouă eră se deschide vieții noastre sociale.

I. M.

Plătiți Abonamentul
că suntem amenințați
cu neapariția

PAGINA DE CRĂCIUN

Nașterea Domnului

În noaptea fără de sfârșit apare deodată o lumină veșnică, în lumea desnădejdilor răsare floarea binemirosoare a nădejdei, în hora macabră a cruzimilor, se ivește pe neașteptate purtătorul stindardului iubirii și înfrățirii tuturor oamenilor.

Ingerii îl proslăvesc în ceruri, îl binevestesc oamenilor, dar fiarele cu chip de om încearcă să-l sfășie. Salvarea vieții lui costă viața a peste 14.000 de prunci nevinovați. Aceste vieți, vor fi răscumpărate pentru împărăția cerească de cel nevinovat răstignit pe cruce, dar deocamdată „Glas în Rama s'a auzit, plângere, tânguire și vaet mult, Rachei plângându-și pe fiu să și nu putea să se mângâie pentru că nu sunt” ca să simbolizeze războiul cel crâncen al păgânismului împotriva creștinismului, lupta cea neosită a puterilor întunecului împotriva binelui și adevărului divin. Ce mentalitate barbară, ce judecată omenească! Cu cine și-au găsit oamenii bicisnici să-și măsoare neputințele; Puterile cerești, se descoperă oamenilor, iar creaturile microscopice se răsvăresc împotriva ziditorului lor. Descoperirea ingerilor, simfonia lor cerească împrejurul tronului slavei, steaua luminoasă de pe firmament, tălcuirea celor mai învățați ai timpului, sunt nesocotite de faptele întunecate de calcule și de egoism, ale oamenilor. Dar Dumnezeu, zdrobște sub picioarele Lui, toate opintelile caraghioase ale împotrivorilor Lui, prăbușiți cu sgomot în infernul fărădelegilor lor.

Mântuitorul Hristos, de la început triunfează, iar prin El, se înfățișează victorioasă, toată ceata profeților, prevezitorii venirii Lui. Iacob, Daniel, Zaharia, Isaia, Ieremia, Miheea, Amos, Oșie, ar fi rămas niște mincinoși înșelători și farsori, dacă Hristos ar fi căzut jertfă paloșului ucigător, al lui Irod. Ingerii vestitori din noaptea nașterii Sale și corul lor din ceruri, ar fi fost interpretați ca niște simple viziuni de halucinat, istoria nașterii Sale poveste de adormit copiii neastâmpărați.

În taina nepătrunsă de mintea omenească a iconomiei divine, totul pare că a reeșit altfel de cum ar fi fost de așteptat. În socotelile încălcate ale omenirii, totul s'a înălțat altfel de cum s'a menit la început.

Binele și fericirea omului, ridicarea lui la starea de nevinovăție de la început, a fost țelul nașterii Domnului. Pogorârea lui tot mai jos, este treapta înapoierii la care am ajuns. Imoralități nebănuite, desagregare socială vecină cu distrugerea. Soluția? Înapoi la Hristos, care s'a născut să ne apropie. nu ca să ne sfășiem între noi.

Sărbătorile Nașterii Lui, să fie semnalul acestei înfrățiri.

Pr. Gh. Verșescu

REFLEXII DE CRĂCIUN

În jurul cărții „Viața lui Isus” de G. Papini

Colindătorii librăriilor, vor fi observat o carte destul de proaspătă, smerită la înfățișare, dar al cărei cuprins nu va lăsa pe nimeni indiferent. Și nu trebuie să lase.

Căci cartea aceasta a fost lui ateu Giovanni Papini — tălmăcită măiestrit în limba noastră. — în Nr. de față publicăm un fragment — a avut în Apus un răsunet neașteptat.

Renan înfățișase odinioară pe Isus, ca Om sublim mai mult decât ca Dumnezeu. Ridicând în cartea aceasta un imn de adoratie ființei mistice din Isus, Papini a șters pentru totdeauna, potretul acela ateu zugrăvit de scepticul filosof francez.

Nu e scopul nostru să facem aici o recenzie: analiza iar șterge aroma biblică neînălțată în altă operă modernă, de literatură religioasă. Vom căuta însă să înfățișăm atmosfera spirituală contemporană, căreia cartea aceasta apoteoză, câtă să-i fie îndreptar salvator, sau măcar călăuză prețioasă.

Și cartea scriitorului italian nu e din cele cu viață scurtă și nici n'a căzut străină în balta indiferenței omului obștesc.

„Sunt cărți, spune D-I Iorga într-o conferință ținută anii trecuți la Paris. — care s'reprezentative pentru timpul în care apar. Fie că se nasc din vâltoarea curentelor de idei preexistente, fie că ele înseși determină aceste curente, rolul lor e covârșitor în mersul evolutiv a gândirii și a frământărilor de viață omenești. Cum? Fie făcând brazdă luminoasă în nebulositatea idșilor unei societăți într-un moment dat, fie hotărând pentru acei ce și-au pierdut drumul, rostul de viață în viitor.

Și ce înseamnă asemenea cărți reprezentative pentru o epocă și o spiritualitate, ne-o va arăta suficient cercetarea scurtă și nepretențioasă, a stării sufletești a Europei de astăzi.

Europa cu sufletul rece și cu gândurile cântărite farmaceutic, a ieșit din vâltoarea războiului trecut, cu trupul sfâșiat și cu sufletul răvășit. Linștește aparentă călăuză în două veacuri de positivism și mașinism exagerat a trecut în cele veșnice și un suflet ce parcusese toată gama ororilor omenești cerea acum alt suflet. Cereu dela rațiune, tot ce a ce-i putuse da. Secătuită, nu i-a mai putut aduce în cele din urmă nimic. Și în neliniștea așteptării, unii se îndoiră că vor mai putea salva ceva și decretară. moartea apropiată a Europei.

Bătrâna Europă, spune scriitorul german Spengler în al său „Untergang des Abendlandes”, e spre apusul vieții. Europa, ar semăna cu un om îmbătrânit care a pierdut treptat pe lângă puterile trupului și forțele sale spirituale. Războiul i-a smuls odată cu ultima picătură de via-

gă trupească, orice avânt sufletelesc. Acum zace ca un vultur cu aripile frânte de cutezanță-nemăsurată și de protivnicia zărilor.

Zădarnic vor încerca alții să arate netemeinicia celor trâmbișete. Zădarnic, printre ei francezul H. Massis cu a sa „Apărare a Occidentului” carte discutată și la noi, încearcă să lupte ca un titan în contra paniceii generale. Echilibrul sufleteșc a Europei e rupt și vorbele îi sunt slabe doctorii. Doctorii de aiurea nu întârziară să vină. Cei mai mulți au venit din Orientul născător de filosofii și religii. Pe unul din ei, pe Rabindranath Tagore l'am avut mai anii trecuți printre noi, iar pe altul, teozoful Krsh amurti, îl avem chiar acum oaspe al țării noastre.

Cu ochii înrouați de taina mistică a orientului și cu hane de apostoli au venit să ne salveze sufletele în ce chip? Inlocuind un rost de viață în contra căruia fulgeraseră de mult, cu altul adus pe acasă.

Încercarea acestor doctori-distrugători, n'a putut să prindă. Sufletul întreg al Europei, a rămas mai departe învălvoat. Căci ceace-i trebuiește, nu-i poate aduce nimeni de nicăieri și cu atât mai puțin, poezii-filosofi.

Buruiana de leac, nu se găsește în afară ci minune! e chiar în sufletul său și nu mai orbire, o împedica să vadă salvarea.

Cuvântul lui Christ, iată balsamul salvator. „Veniiți eu vă voi da pacea!” Cuvânt magic pe care Europeanii, de 19 veacuri îl aveau scris pururii, înaintea ochilor. Trebuia doar să-i ducă cineva de mână la Isus. Și Papini, spune așa de frumos în prefața operii sale: „Pentruca Isus să rămână mereu viu în viața oamenilor, veșnic de față, trebuie să fie reînviat din când în când, nu — firește — pentru a-l zugrăvi din nou cu culorile zilei, ci pentru a-i înălța prin cuvinte noi, prin asemănare cu cele ce se petrec sub ochii noștri, veșnicul său adevăr, statornică poveste”.

Dar noi Românii? cum ne înfățișăm și ce ne poate aduce nou, spiritualizarea creștină?

Am fost în trecut un popor de țărani. Ortodoxismul nostru cum era firesc n'a fost nici savant, căci n-am avut un cler rafinat în subtile contraverse teologice, dar nici supărător pentru alții — ca vecinii noștrii Rușii. — mesianici și imperiaști. Religia țăranelor noastre, a răsărit sfioasă, împletită cu „frunza codrului” din dragostea lumescă și cu „pământul” ce-i ținea zilele lui și a copiilor lui.

Religie cu sâmbure de măr-găritar, învelit în crusta groasă a formelor naive. Religia aceasta a robilor însă ne-a sprijinit ființa etnică în lungul veecurilor și semnele afirmării sale: locașurile sfinte, stau martore că în

viuirea de „colecție de surprisuli” și „imobilitate de sfinx” ce se da religiei noastre e nedreaptă.

Așa numai, biserica noastră ne apare astăzi și ortodoxă și națională. Cuibi-a fost satul și numai el. Orașul străin a fost și străin în parte a rămas și astăzi. În loc să implinească adevăratul său rost: de a preface și desvolta puterile ce i le trimite satul, orașul se mulțumește să imiteze nu satul, dar străinătatea. Numeam odată ai Bucureștenism, boala aceasta social-culturală. Tot ce produce Parisul (modelul nostru) e bin-prima Filisonul orașan se întoarce ca și pe vremea lui Eminescu, de pe străine meleaguri, tot cu „bășor de promenadă”.

Un eveniment totuși s'a produs: Războiul condensând viața în centrele urbane, a silit orașul la un fel de naționalizare.

Tributul demografic, desigur l'au dat satele. Dar afară de această mulțime, ce mergea să mărească proletariatul orașenesc cu desaga aducut pe plecat copii țăranelor dornici de învățatură, intelectuali și apostoli de mâine. Plecau și să îngroșeze rândurile unei clase noi, dar și să întoneze energia proaspătă a sufletului rural.

Ciomagul rustic s'a dovedit însă neputincios, în fața armelor modernismului rafinat. Tentajile erau prea mari. Sincerității masive i-a luat locul oportunismul flexibil și credinței naive. un ateism convențional. Oportunist și ateu, intelectualul de origine rurală, au devenit „ciocoi nou” a vremurilor noastre.

Nu-i agresiv în apostazia sa. Dar e indiferent și blazat ceea ce-i mai grav. Căci dacă e indiferent pentru el arderea apostolică, e necesară pentru mediul în care trăiește. Și tocmai arderea îi lipsește. focul mistului al credinței, care i-ar însufleși strădania spre mai bine, în mediul nostru încă rustic Aruncând ca pe niște sdrențe hulite, credințele din satul său, a devenit un putregai sufleteșc, lipsit de credință simplă de avântul ce nu i'ar fi putut da decât credința în Isus. Așa credința este moartă, și zădarnic agită flamurile unui stindard intelectual, lipsit de fiorul tainic al evlaviei creștine.

Spre aceștia și în special spre dăștii, se îndreaptă mai ales cartea lui Papini:

„Către intelectuali, spune el, către acei care nu intră niciodată în biserici ci doar în librării din când în când și care pentru nimic în lume n'ar asculta predică unui călugăr, dar bisericesc s'o citească tipărită într-o carte. E scrisă pentru ce-i ce stau în afară Casei lui Christos, ceilalți care au rămas înăuntru înfrății cu urmașii Apostolilor, n'au nevoie de vorbele mele”.

Victor Andrei

CEI TREI MAGI

După câte-va zile, se arătau trei Magi din Caldeea și îngennăchiau în fața lui Isus.

Poate că veneau din Ecbarata, ori poate de pe malurile Mării Caspice. Călări pe cămilele lor, cu desăgii doldora spânzurați de șei trecuseră Tigru și Eufratul prin apă, străbătura marea deșert al Nomazilor, umblaseră de-a lungul coastelor Mării Morte. O stea nouă — asemeni stelei cu coadă ce se mai ivește în răstimpuri pe cer, ca să vestească nașterea vreunui Prooroc ori mar-tea cutărui Cezar — îi călău-

zise până n ludeea. Veniseră să se închine unui Rege și au dat peste un prunc înfășat ca vai de lume, ascuns într'un Staul.

Cam cu vre-o mie de ani înaintea lor, o Regină a Răsăritului venise cu gând de închinăciune în Iudeea, aducându și asemeni darurile: aur, mirodenii și nestimate de mare preț. Dar găsiše un Rege strălucit pe tron, pe cel mai mare Rege din călu ai domniilor vreo dată în Ierusalim; iar dela el învățase ce șese nimeni altul nu știuse s'o învețe.

Magii în schimb, ei cari se socotiau mai înțelepți ca Regii, găsișeră un prunc născut de câte-va zile, un copilăș care nu știa încă nici să întrebe, nici să răspundă; un copil care cu anii, era sortit să disprețuiască comorile lumești și lumeasca lor înțelepciune.

Magii nu erau regi; dar în Media și Persia, erau stăpânii regilor Regii porunceau noroadelor, dar Magii îi călăuzeau pe Regii Aducători de jertfe, tălmăcitori de vise, prooroci și dregători, singuri ei puteau sta

(continuarea în pag. 4-a)

Crăciunul

Născut odată cu creștinismul, ținut în mare cinste, în depărtarea timpurilor creștine, dealungul veacurilor și până azi a delectat ființa umană cu amintirea unui eveniment fericit, petrecut în împrejurări simple, minunate și pline de poezie; a fost creatorul celor mai frumoase obiceiuri, și n'ceace ne privește pe noi Românii, celor mai specifice românești.

Sărbătoare, parecă închinată anume — de destinele ce o însoțesc și anotimpul în care se desfășoară — petrecerii sufletesti și trușești.

Decăcia, Crăciunul a fost așteptat cu aceiași plăcută înfrigurare de toate vrăstele.

Zicem a fost, căci anul acesta o mare parte din lumea românească va fi nevoită să trăiască doar cu amintirea plăcută a Crăciunului de altă dată; mai bogat, fără griji, fără șomeiri, fără funcționari cu lefurile nefincasate pe luni în urmă, fără pensionări forțate, fără case autonome. Crăciunul de pe vremea când țara noastră era Arcadia fericite și funcționarii ministerelor primeau cadou de sărbători o leafă în plus, așa numita gratificație de sărbători, când cel mai umil lucrător conta pe veniturile sigure, încasate la vreme și petrecea mulțumit, potrivit condițiilor lui sociale; iar nu ca astăzi tânguiri și nemulțumiri pretutindenii, greuți aduse nu știu de cine: de voia lui Dumnezeu, de-o soartă vitregă sau de unii oameni lumești, izozii vremurilor noastre, amatori de Irodade, simbolul păcatelor și plăcerilor, gata să parțiească dansul Salomeei, — variatele lor poște — cu traul de crudă mizerie a unui popor.

Atâtea zvonuri alarmante și dureroase, pe cari ziarele le-au pus în circulație, în legătură cu starea țării, ne-au turnat venin și griji în suflete și nu ne-au îngăduit să așteptăm Crăciunul cu acea tihnă voie bună, cu aceea candidă veselie de altă dată.

Desigur anul acesta va fi o excepție (Crăciun de sacrificiu) un motiv mai mult ca să ne întărim nădejdea în Dumnezeu, care ne va ridica deasupra acestor adversități și ne va conduce către acele frumoase și luminoase destine, spre care ne chiamă steaua norocoasă a neamului.

Nădejdea deasemeni în scumpul nostru Rege, care tocmai pentrucă iubește acest popor își dă silința să-i cunoască nevoile și să-i aducă grabnica lecuire

Preot V. Vasiliu

Primele auctoare în caz de accident

este subiectul conferinței, ținută de către dl. Dr. Eftimie — medicul șef al spitalului județean la filiala „Crucea Rosii” înființată, în localitate prin stăruința d-nei profesoare Ganciu.

Conferința, aceasta este prima dintr'un ciclu, destinat educației medicale a elevilor de liceu — membre ale filiatei.

Dna Ganciu și elevii aduc și pe această cale mulțumiri d-lui dr. Eftimie.

M. S. Regele, a hotărât ca să se împartă din fondurile Sale personale, diferite sume de bani, variind între 5000-60000 lei, săracilor din mai multe orașe din țară. Printre acestea M. Sa a dat și pentru săracii din orașul nostru suma de 5000 lei dovădind încă odată cât de mare este bunătatea Sa.

TREI ANI DE ACTIVITATE

UN BILANT

Cu acest al 84-lea număr, ziarul „Avântul” își încheie trei ani de activitate. Răsfolind colecția, pentru a socoti prietenii care ne-au întovărășit, în scrisul nostru, reținem următoarele nume:

Profesori: Victor Andrei, C. Andreescu, Gh. Burdun, Gr. Capșa, Ion Dragan, V. Ghițescu, Al. Grigorovici, Gh. Hanganu, Th. Hodoroabă, E. Niculescu, Ion Nichita, V. Odobeșteanu, N. Pascu, N. Stoenescu.

Preoți: V. Constantinescu, I. Chircă, M. Gavrilescu, Al. Romanescu, St. Romanescu, N. Roșescu, H. Săndulescu, V. Vasiliu, Gh. Verșescu.

Institutori și Invățători: Gh. Aloarei, Mitică Bordea, D. Dominte, V. Dorohoncean, V. N. Florea, M. David-Ghindașoani, D. Idrceanu, C. Lucian, Leon Mrejeru, Lucreția Neamtu, N. Nohai, I. Oлару, D. Orghidan, Gr.

Vlad, C. Teofănescu.

Studenți: Pimen Constantinescu, V. N. Dima, C. Dobrea, V. Dorneanu, Gh. Dragan, Gh. Fidler, Victor Iancu, Gh. Juvara, T. C. Stan, Barbu Teodorescu, I. Trautzei.

Domnii: Inginer Clain, Gh. Chelaru, Inginer M. P. Florescu, Av. Gheorghioi, Al. Kirăscu-ziarist la Cuvântul Avocat Ion Matasă, Inginer Moțoiu.

Tuturor acestor prieteni le mulțumim pentru concursul ce ni l-au dat, colaborarea lor ocazională, fiindu-ne un ajutor și un indemn.

Și pentru asigurarea existenței „Avântului” i-am dori strânsi, cât mai curând, într-o asociație culturală, care să înceapă în tot județul o intensă propagandă prin viu graiu și prin puterea cuvântului scris.

C. N. Turcu și D. L. Stăhănescu

TREI ANI

Viscol de clipe... Involburare de posibilități cosmice. Măcină în moara negurii și a vântului ca să nască muntele de nisip menit să se prefiră prin gâtul capilar al clepsidrei... Trei ani! De unde naște timpul și uitarea? Din câte milioane de posibilități în luptă se iscă faptul banal al vieții? Trei fire de praf se joacă pâlnie de vârtej în mijloc de stradă... în jocul lor se prind trei fire de pai din gunoaie, trei petecute de hârtie, trei fulgi ușori... și hora în sfârșeală se înalță deasupra acoperișurilor... O ușă s'a trântit, un geam a zângănit în tânduri, o injurătură a izbucnit. Un chiot. Un suspin. Anonime, disparente fapte diverse...

Ciocanele grele bat ritmic în uriașă uzină a vieții mult mohorâtul și neinteruptul cântec al destinului...

Ce mână uriașă s'a întins de a strâns de gât industria cea neodihnită? Gurile de iad prin care gâlgăia pufând suflarea fierbinte a furnalelor a înghețat și pe uriașele coșuri, pe roțile uriașe sau pitice pe sub care furnicau miile de lucrători, se țese pașnica pânză de paijen. Ferestrele sunt sparte și'n hardughile părăsite cu mașini înghețate cască pustiul și prietenii lui: lilieci, șobolanii și bufnițele... Milioanele de lucrători pășesc în cadență, triste automate, prin cenușul amurg al umilinții și foamei... în zarea lividă, pe brânc', niste guri rotunde au scuipat foc și schijă horducând pământul, care a zburat în sus cu țeste sportive de oameni, cruci de biserică și blocuri de marmură... amestecând aurul cu noroiul și cu gunoaiele deavalma...

Talazurile vieții ca și ale mării, se'nvolbură născând din adâncuri și ignoraându-se. Cine le poate urma rândul ca să le spună începutul și sfârșitul? Stropul fășnit din napraznica

înțeleștarea a valurilor, ce rudă e cu „noianul întins de ape”? Faptul divers și întâmplarea cu dimensiuni Cosmice încap bine în câteva rânduri de gazetă...

„Avântul” se infiripa sfios, în orașul nostru, acum trei ani... Acum trei ani, cel ce scrie aici, se pribegia în spre o margine de țară cu zări joase, cu păclă multă pe cer și pe sufletele oamenilor, care umblă încet, cu ciubote de iuft pentru noroaie, cu păr mult pe față, în care se amestecă zămbet fațarnic cu rictusul urii pierdut în șomuiștile bărbii și musteților... Un an întreg m'am frământat să las în urma mea cuvânt de lumină și pace și m'am întors cu amara cunoștință că la cei mai mulți deacolo, sufletul li-i zburat peste ap: de hotar, de unde primesc semne și pumnale, pe care, când pot, le fulgeră scurt în spatele fraților de peste Prut... În târgul învâluit de nu știu ce neprietnos și pustiu, cu ruini vechi și noi, cu nouri de fântâni și stoluri de corbi, nostalgia se anina stăruițar, de suflet și primirea „Avântului” ne înviora ca o boare de brad de pe Valea frumoasei noastre Bistrițe. E atât de adevărat că peisajul se îmbibă de sufletul oamenilor! Ce suflet zace în bezna întunecărilor întinderi cu zări joase și leștice, de acolo și ce sprinteneală și senin în acel din năntrecut de frumoasele noastre plaiuri! Și undă și răsufletul vieții acesteia cu problemele ei a fost atât de bine fixată în coloanele „Avântului” de cele câteva energii tineri în frunte cu minunatul! mânu tor de condei care e Constantin Turcu.

Urez acestai foi și talentăților ei redactori mulți ani de adevărată „biruință a gândului”!

I. Dragan
profesor secundar

Latura morală a „Avântului”

Cu ajutorul lui D-zeu și a oamenilor care au înțeles problema vieții nu e numai o... chestie de stomac, ziarul nostru își încheie, cu acest număr, trei ani de muncă asiduă, îndreptată asupra tuturor problemelor sociale, actuale. Cu toată modestia noastră, caracteristică — a preoșimii — trebuie să constatăm, ca un titlu de onoare, că centrul de gravitate al tuturor problemelor desbătute în ziarul nostru a fost: problema morală. — Deviza noastră mărturisită în primul număr, suma ca un glas de trâmbiță: „E vorba de aplicarea creștinismului în viață modernă, de toate zilele, cu toate problemele ei... intruparea cu pasiune a spiritului creștin în tragicul conflictelor reale ale vieții, precum în ceruri așa și pe pământ”... adică să dezlegăm toate problemele sociale la ordinea zilei, conform cu morală creștină. Ne-am ținut de vorbă oare? Să ne revedem colecția Ziarului nostru: ea stă ca o dovadă destul de evidentă ca în această direcție frunțașii preoșimii județului nostru și-au spus cuvântul lor, cu deplină competență, în toate ocaziile.

Începând cu vrednicul reprezentant al nostru — Păr. Econom. V. Constantinescu, și continuând cu colegii, Preoții: V. Vasiliu, Gh. Verșescu, I. Chircă și alții, cu toții am colaborat cu dragoste, urmărind același ideal. În latura națională s'au scris pagini cu o deosebită măiestrie. Problema presei, în special desfrul scrisului și îndrăzneala multor analfabeți, a fost pusă la punct prin moralitatea scrisului nostru. Libertinajului universitar, i-au opus, libertatea

morală, libertatea academică; și în cele din urmă, pentru spiritele desordonate, am deschis un nou gen de libertate... realismul justiției.

Viața politică a fost îndrumată spre politica morală, politica muncii constructive, a cinstei și a dreptății. În această direcție colaboratorii noștri au avut mult de lucru; câți politiciani de speță pot belică nu au avut cinstea să intre în clinica noastră! Câți mercenari, câți farseuri, au fost treziți la lumină, din noaptea afacerilor și a loviturilor date, spre îmbogățire, pe spatele nevinovatului contribuabil.

Principiul moral, conștiința noastră morală, ne-a îndemnat să infierăm cu destulă energie pe apașii vieții noastre sociale și politice și să ridicăm, la suflăpafă, pe oamenii cinstiți și muncitori, a căror existență e justificată în fiecare clipă a vieții! Oamenii de bună credință ne-au admirat, carajul nostru și au aprobat dreptatea cauzei noastre.

Despre ceilalți cred că nici nu merita să amintim atitudinea lor. Conștiinți de rostul vieții noastre, ne implinim o sfântă datorie și facem un călduros apel către toți intelectualii jud. nostru, ca să ne sprijine, moral și material, acțiunea și activitatea. Fără moralitate în toate domeniile vieții, ne prebușim. Cine are în el sânge de român și simțire creștină, cine dorește binele acestor țări, îl rugăm să vie alături de noi măcar în acest de al IV-lea an.

Nu e încă prea târziu. Ci îndrăzniți! Morală creștină a biruit lumea!...

Preot M. Gavrilescu

MEMENTO

de VASILE DORNEANU

Uitarea e o lege adânc omenească — în durere servind de rol instrumental în instinctului de conservare; și în bucurie, mai ales. De motiv că mai avem și altceva de făcut — fiindcă o providență sgarăcită și calculată vrea să stoarcă maximum de eficacitate din indivizii care i-a lansat pe piața terestră. Deacea

puțin interesați. Trei ani S'ar părea că nu e prea mult, dacă socotim vremea după incondeierile din calendar, reducând-o la luni și zile. Mai mult. S'ar părea că acest timp — considerând prodigialitatea evenimentelor, atât în viața privată a fiecăruia, la o vârstă tânără ca a noastră, cât și în viața publică ce ne inconjoară — ar trebui să se scurteze, grație iluziei care mistifică simțul distanței, ca un drum pe care sunt vitrine, copaci și femei frumoase. Totuși paradoxal, încercăm senzația contrarie, pentru că apariția Avântului se leagă, pentru noi, de o emoție și e prescrip ca bucuriile, odăla trecute, printr un regret inexprimabil să ne apară în perspectiva unei depărțări ireale. Dacă am ține seamă numai de acestea, și tot am merita să stăm puțin de vorbă ca pentru o reculegere reconfortantă, și mai ales ca a vorbi despre noi înșine. la o vârstă ca a noastră, nu e nou însă acest fapt, când nu e alimentat de sinceritate, apare afectat și noi știm că dilirambul în familie, are acțiune scăzută.

D.J. V. Dorneanu

uităm durerile și uităm, mai ales, bucuriile. Dacă o notiță mai răsunată, din numărul trecut al Avântului nu mi-ar fi trezit în memorie că la Crăciun se implinesc trei ani dela apariția lui, cept ar fi trecut și pentru mine, ca divers, ca și pentru alții mai

O isbândă

de I. TRAUTZEL

O isbândă — în alt chip nu putem s'o numim — și o comemorare tot odată — se implinesc doar trei ani, bob numărat — de cind vreo cîți-va tineri prieteni idealisti și increzători în puterile lor de muncă — au infipt ferul plugului în largul ogor — cu gindul să tragă și ei o umilă brazdă. Vroiau si ei să fie gazetari, simțeau un imbold lăuntric de a exterioriza totul lor de cunoștinți, înțelegeau, ba cei mai mult, simțeau sbuciumul și durerile celor mici — vroiau să lupte pentru idealurile generației noastre — pentru dreptate, pentru adevăr, pentru cinste. În aceste trei cuvinte, cari sunt, în esență crezul unei întregi generații, au văzut dâșii scopul gazetei lor — și au isbândit; iar implinirea celui de al 3-lea an de luptă, le este recompensa — frumoasă și ideală, ca și opera lor.

Dar lupta nu le-a fost tocmai ușoară, au avut de îndurat, au fost loviți, poate, cinstit sau mișesește, au răspuns întodeauna cu acelaș entuziasm, cu aceiași sinceritate, cu aceiași scintee de nădejde în ochi. Și doar este atit de greu să fii gazetar și independent încă. Trăind proza unei vieți pe care unii o socotesc isvor neseecat de plăceri, iar alții eternă tragedie, isbindu-te la fiecare pas de multiple tentațiuni, dinșiși totuși au știut să-și păstreze virginitatea sufletească și morală, militind necontentit și desinteresat, în slujba aceluia ce ca și Crist odinioară își urcă necontentit crucea unei vieți de muncă nerăsplătită și nerușinat exploatăta de mișuna lichelelor a riviste, de toți dălcăușii murdarului și scabrosului politicianism; poporul de jos, pentru cari se sbuciumă și luptă le-o aduce la rându-i prinosul lui de recunoștință, iar eu ca un umil ins din ceata acelora cari acum în mijlocul unei epoci de materialism cras și stupid, își mai permit încă luxul, de altfel atit de seump plătit, de a nădăjdui într'o vindecare, în trăirea unor vremuri mai bune, ale căror scăpărări luminoase, sufletul nostru le întrevede făcându-și biruitoare loc prin nourii murdari de răutăți ce-și imprăștie noaptele peste o întregă lume. Eu unul — ca fost adversar de principii, și totuși prieten, nu-i pot decit felicită la implinirea celor trei ani de existență, urindu-le, să ducă înainte cu aceiași cinste ca și pină acum, stindardul glorios al adevăratei gazetării, să fie și pe viitor aceiași Herculi cari au de datorie curățirea unor grajduri, dacă nu ale lui Augias, apoi acelea ale gazetăriei rominești. În creerul și inima lor să n'aibă loc alt gind decit acesta „Măria Sa Poporul”. De

(continuare în pagina 4-a)

(continuare în pag 4-a)

(continuare din pagina 11-a)

de vorbă cu Ahura Mazda, Zeul cel Bun; nimeni altul afară de ei nu stiau viitorul și ursita. Omorau cu mâna lor fiare vătămătoare, păsările cobitoare. Curățau sufletele și cămপুরile: nici o jertfă nu mergea la D-zeu, de nu era adusă de mâna lor; nici un rege n'ar fi pornit la războiu, fără a le da lor ascultare. Cunoșteau tainele pământului și ale cerului; stăteau mai presus de toți ai lor, în numele înțelepciunii și al evlaviei. În mijlocul unui neam ce trăia pentru Carne, înfățișau partea Duhului.

Se cucenea deci să vină, să i se închine lui Isus. După Vitele care n'afăișau Firea; după Ciobanii care n'afăișau Norodul, această de a treia putere — înțelepciunea — ingenuchia în fața Ieslei din Betleem. Șrăvechiul cin preotesc al Răsăritului, pleacă fruntea în fața noului Domn, care-și va trimite vestitorii către Apus: Invățați ingenuche în fața celui care va robi Invățătura vorbelor și a numerilor noei Invățături a Iubirii.

Magii la Betleem, înseamnă vechile teologii care recunosc desăvârșita revelație: Știința care se umilește în fața Nevinovăției; Bogăția care se calcă la picioarele Sărăciei.

Ii aduc lui Isus acel aur pe care Isus îl va călca în picioare: nu i-l aduc pentru că Maria, sârmană, ar putea să aibă nevoie de aur pe drum; ci numai ca să asculte mai înainte de împlinirea vremii, de îndemnul Evangheliei: Vinde tot ce ai și dă-l săracilor. Nu-i aduc tămăie ca să risipească miasmăle din grajdii; ci pentru că liturghiile lor sunt pe sfârșite, nici nu vor mai avea nevoie de fum și mironidii pentru altarele lor. Ii aduc smirna ce slujește la îmbălsămăt morții, pentru că bine știu că acest copil va muri în floarea vârstei; iar mama care acum zămbește, avea-va nevoie de smirna ca să-i îmbălsămeze trupul.

Ingenuchiați în bogatele lor mantii de regi și preoți prin

paele grajdului, ei, atotputernicii, a toate stăruitorii ghicitorii, se dăruiesc până și pe ei însși, drept zălog al supunerii întregii omeniri, Isus fost-a uns acum cu mirosul tuturor închinărilor ce i se cuceneau. De îndată ce se pornesc Magii, încep silnicțiile celor ce-l vor urî până la moarte.

Giovanni Papini: Viața lui Isus trad. de Al. Marcu

Isbânda

(continuare din pag. 3-a)

vor continua să păsească înainte cu același entuziasm și cu același hotărîre vrednică de toată lauda ce au manifestat-o până acum; isbînda le va fi asigurată, și vom sărbători odată și odată chiar deceniul unui ziar, singurul adevărat și românesc din urbea noastră.

Vivat, crescat, floreat „Avântul”.

L. TRAUTZEL student

Comentarii

Articolul „As-ul partidului liberal”, publicat în numărul trecut, de către d-l C. Turcu directorul ziarului Avântul, a fost senzațional.

Comentariile: în cluburi, pe stradă, prin culise și prin gazete, au ținut aproape două săptămâni. Fel de fel de interpretări i s'au dat. Și mulți inspiratori i s'au pus în sarcină, autorului.

S'avem țintare! noi nu semănăm proză străină și nici nu suferim sugestii. Pentru că suntem noi însine niște inspirați. Asta o spunem fără pic de modestie.

Și, în definitiv, ce mare filosofie era să vezi că întreg eșafodul d-lui Guranda fusese clădit pe temelii de nisip.

Bănuiala noastră s'a justificat. Căci mai mult de 1% din populația orașului, a tras un hohot cănănsu de răs...

„Bândirea” și generația ei.

Revistă: Gândirea a împlinit zece ani de apariție.

Această ocazia publică ca nu este expresia unui conaclu literar, ori a unui curent. Ci este îndreptarul unei generații întregi — atât ca ideologie, cât și ca profil estetic. „Gândirea” înfățișează un crez de cultură, de artă și de viață, în numele căruia se pot găsi, la un loc, indiferend de vârstă, cei cari, pornind din variate experiențe, se descopăr convergând spre același zenit.

„Pe drumul Gândirii fatal fiecare e răzlet și izolat; drumul e deschis — altul pentru fiecare — fiecare va ajunge acolo unde puterile sale sunt în stare să-l ducă”.

Gândirea este sublimarea sbuciumului spiritualității unei generații murend de sucult vietii. A generației noastre.

Care nu am luat cunoștință de noi înșine decât pe încetul: „bâjbâind și avântându-ne; căzând și ridicându-ne din nou; căutându-ne stăpâni și îndrumători în bătrâni noștri atunci când nu puteam sluji decât legii din noi; înfruntându viața cu optimismul entuziasmului și sănătății noastre launtrice; întorcându-ne asupra noastră în dureroase și încordate răsfrângerii.

Ortodoxie, naționalism, monarhie, autochtonism”.

Iată semnele caracteristice ale generației „Gândirii”

Am pierdut 2 bilete de vânzare pentru doi cai, vizate pe numele meu de către primăria com. Bistrița-Neamț și buletinul de la Biur. Populației.

Găsitorul este rugat a-mi trimite actele la adresa de mai jos, altfel le declar anulate.

Vasile I. Turcu com. Bistrița-Neamț

Ciasul al 11-lea

Sosind în localitate, carecum în ciasul al XI-lea, deabia mai pot prinde aceeași bucată de coloană, în care să spun și eu două trei cuvinte la slărușul acestui de al III-lea an.

Când am scos, acum trei ani „Avântul” — împreună cu mult iubitul meu preten C. Turcu — eram siguri că vom fi îmbrățișați de toată simpatia cititorilor orașului și județului nostru.

Și nu ne-am înșelat. Gazeta era o nevoie reală a publicului. Ea a venit cu ceva din spiritul cotidianelor de vigoasă atitudine din capitală, sfărâmand prejudecățile formate în genere, despre gazetele de provincie.

Dar lupta nu a fost tocmai ușoară.

Am avut de luptat cu miopia și arivismul, cu mințile închise în găoacea calcaroasă a mahăleii.

Și am oiruit. Am fost însă, prin alitudinea noastră, categorisiți drept o gazetă de stânga — o gazetă de perpetuă opoziție și reacțiune. E drept că am fost cam sgârșici cu laudele.

În orice caz rolul nostru a fost demn.

Și cu aceeași demnitate, ne vom sili să ne continuăm activitatea în același spirit, de până acum.

D. L. Stăhiescu

Moarcea lui Vintilă Brătianu

Luni seara, la Mihăești, Vintilă Brătianu, șeful partidului liberal, a încetat din viață, în urma unui atac de apoplexie.

Moarcea aceasta, năprasnică și neașteptată a produs o adâncă impresie și tristețe. Marelui bărbat de stat i se vor face funeralii naționale.

Am pierdut buletin Biur. Pop. și-l delar nul.

Vasile Popescu str. Dragoș-Vodă 35

Inspectii

Săptămâna trecută, d-nii inspectori contabili Constantin Stănescu au vizitat și inspectat toate birourile primăriei locale, rămânând pe deplin mulțumiți.

Printre funcționarii cari au fost relevați cu această ocazie a fost și d-l Gh. Dragan, casierul primăriei.

Administrația Financiară Neamț

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publicului că în ziua de 29 Decembrie 1930 ora 9 a m. se va vinde prin licitație publică în comuna Roznov, acest județ, în localul fabricii de petrol proprietatea d-lui Dr. D. Smarack cantitatea de 69 240 kg. benzină.

Se cere concurenților să depună mai întâi o garanție de 10% din valoarea benzinei sechestrate.

Ad-tor financiar, I. Ciolan

VIZITATI

INSTITUTUL MODERN DE ARTE GRAFICE

„LUMINA”

TIPOGRAFIE, LEGATORIE de CĂRȚI, FABRICĂ de STAMPILIE D. ABRAMOVICI PIATRA-N. Str. Petru-Rares 8

Execută cu cea mai mare acuratețe și promptitudine orice lucrări de arte grafice

PREȚURI EXCEPȚIONALE DE EFTINE

MEMENTO (continuare din pag. 111-a)

Oricum, eu am apărut mai târziu în coloanele Avântului, și am evoluat apoi, când mai constant, când mai puțin, pe circumferința lui, nerămânând prea mult legat de centru. Și deaceia cred, înălăturând chiar buna credință, nu mi se va contesta oarecare obiectivism, în alegățiunile mele. Mi-amintesc de-acum câțiva ani când într-o zi înourată, a apărut nu știu de unde, printre hârtiile depe masă, o gazetă nouă. Distribuția articolelor, în genul „Cuvântului” în plin avânt pe atunci, un titlu sugestiv, precum și numele prietenului C. Turcu sub un articol, în care se vorbea de Nicolai Iorga, mi separe, mi-au răscolit întreaga ființă și n'aș putea redacta ce-am simțit atunci, fiindcă poate memoria m'ar înșela sau, poate, n'aș putea fi de tot, subiectiv. L-am revăzut pe colegul C. Turcu, într-o seară de iarnă, pe calea Griviței, după ce-i 5-6 ani de când părăsisem gimnaziul, și am constatat, cu surprindere, că i-o luasem înainte cu o înălțime (fizică) de o palmă. De unde, în gimnaziu mă surmontase el, cu dezvoltarea (tot fizică), acum parcă cineva îl retezase dela glezne... Mi-aduc aminte de primile articole dela „Științii Voevozi”, primele polemici!

Totuși, un scepticism specific, contrar tinereții mele, mă făceau să întovărășesc orice manifestare de acest gen, cu un surâs invizibil în colțul gurii. Dar acțiunile mari se răsună, după cum nu te iartă răsul. Orice

faptă serioasă, pe care o abordezi în glumă, sfârșește prin a te captiva.

Și așa, am rămas și eu cu ciudatul obiceiul, de a mă juca noaptea cu un capăt de creion, în vârful căruia am legat cu ață, o peniță... Acest rit ocult are darul de a-mi popula odaia friguroasă cu roiul amintirilor, care intensifică viteza moleculelor, sporind căldura, de am impresia că soba dogorește...

Și toate acestea numai pentru că s'a născut Avântul și am cunoscut pe C. Turcu, acest pitic cu vocea moale, căruia fără să-ți dai seama de ce, îi urmărești ideile, când stai de vorba cu dânsul. Nu-mi mai amintesc unde citiam ceva cam în înțeleșul acesta. Că foarte puțin sunt aceia care intrând în presă, mai reușesc s'o părăsiască. Aceștia seamănă cu fetele care, intră în bordel ca să găsiască „băiatul bine” cu care să se mărite, și rămân apoi toată viața în bordel. Nu știu până unde ar fi cazul prietenului meu Dar a ajuns, dânsul, la un fel de stil județean, ca să-i zic așa, de a sesiza amănuntul evenimentului local, și la un pitoresc inedit al titlului.

Să mă ierte ceilalți colaboratori ai Avântului, mai mult sau mai puțin ocupaționali ca și mine, dar o ocupație care-mi cenzurează timpul la milimetru, nu mi-a permis să-i urmăresc pe toți. Dar pe colegul C. Turcu i am urmărit. Fraza i-a ajuns chiar dela început la o maturitate cumpănită, expunerea

clară și succintă, iar când paranteza îi îmbrățișează o aluzie spirituală, îmi face impresia unui moșneguț afemeiat și delicios, care a păstrat și la bătrânețe obiceiul de a strecura la desert, picanterii, în urechea vecinei.

Avem pretenția că suntem aproape la curent, măcar cu mișcarea literară și gazetărească din țară. Dar nu cred să existe capitala de județ, care să poseze un ziar substanțial ca Avântul.

Cititorii se pot convinge de această afirmație, confruntându-l cu celelalte gazete locale, care adesea nu se ridică deasupra informației sece cu litere groase și a aranjamentului reclamelor comerciale. Poate puținii sunt aceia care și dau seama de importanța unei presei regionale.

Ea determină, inaparent, linia de conduită a tuturor organelor conducătoare. Aș compara-o cu o lanternă stinsă, care stă inofensivă, în întineric, dar de care fiecare știe că se aprinde când a călcat greșit, în șanț. Presa aduce un apreciabil aport oricărui cetățean, a cărui libertate de acțiune este strânsă între incoordonarea în agendă a superiorului, și suspiciunea subalterului. Prin aceasta presa completează libertatea și deschide o ușă în plus spre justiție. Vorbesc numai de rolul pur cetățesc al presei, subiectul și extinderea articolului, nepermițându-mi mai mult. Și Avântul a servit interesele locuitorilor județului nostru, particulari sau oficiali, cu deplin succes, două cum se poate convinge oricine, răsfoind colecțiile celor trei ani.

Dar pentru aceasta a avut nevoie de vitalitate, care s'a

confundat cu vitalitatea cerebrală și de caracter a conducătorilor lui. Fundcă sunt în măsură să cunosc greutățile cu care au luptat ei, numai așa îmi permit să inversez și să aplic înțeleapta vorbă a lui Miron Costin „unde nu este încă, acolo încape dragoste”. Dragostea de condei și rebeliune a susținut pe C. Turcu, și aceasta nu s'a dovedit niciodată a fi un poltron. Mi-amintesc cum dirija Avântul, dela București, numai cu un plic recomandat și cu concursul devotatului amic Stăhiescu. (Erau pe atunci mai ferice vremuri, deoarece eram scutit de a mai pune mărci pe plicuri).

Cazul lui îmi sugerează întrepreditatea epică a lui Gavril Galinescu, prin care a trăit „cat a trăit” gimnaziul din Hangu.

„Dar rațiunea se dovedește întotdeauna a fi efemeră pe lângă acea broderie țesută de acul civilizației, pe gherghelul instintului — și care se numește simțire! De cele mai subtile argușii nu ne mai amintim, dar o față impresionată, o lacrimă atârânănd în colțul genelor, sunt icoane pe care le purtăm în fața ochilor până la morământ. Punctele de reper care ne eşalonează viața sunt emoțiile mari și nu sistemele filosofice...”

Mi-amintesc de acum doi ani când am intrat în redacția lui Argezi — acest geniu constructor al imaginei, care te imobilizează în sușițele privirilor, pentru că se diseca apoi cu bisturiul unei conversații însinuante ca o moliție feminină, încât nu mai știi unde încetează ironia și începe adevărul...

Aveam în buzunar primul articol pe care i-l prezentăm, care a fost și primul publicat.

Prezentându-i-l, mă întreba cu surâsul lui amabil și constant: Unde ați mai scris D-voastră? Iar eu, cu acea exagerare inerentă liceanului care fumează, bea și frecventează bordelurile, spre a dovedi că e în posesia iniferii și deci matur, — considerând un noviceat natural ca ceva rușinos — am răspuns dârz: la... Avântul... A zămbit maestrul și-am zămbit și eu...

Dar toate sunt fere aproape și totuși așa de departe... Iar melopeia autoadulărilor și a adulărilor, cum ușor ar putea fi interpretate aceste evocări prea apropiate, ne repugnă ca ceva odios...

„Avântul” împlineste trei ani de apariție, având suferit o comă care a dovedit încă odată că o suspensie nu înseamnă moarte întotdeauna... A reapărut numai cu o foaie, dar cu dublu... avânt. Și mă gândesc la abonajii cu cari văd că se ceartă în ultimul timp directorii și la cele spuse de mine asupra importanței presei regionale...

„Decomdată, noi, iubite Costache, rămânem în București ca se anunță un Moș Crăciun neexigent în paltoane — să facem vizite platonice Bufetului Automat că suntem la regim medical și financiar, să ascultăm radio pe stradă, întrerupți de tramvaie și discuții care trec pe trotuar, și să vedem, în fine, pe cel mai „vesel și amuzant” film din cartier, cu Malec și „Irumușica” Anita Page...”

La mulți ani Crăciunul și „Avântul” Vasile Dorneanu